

VLISSINGSCH

COURANT

Woensdag

23 Junij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. De afnemer wordt verzonden de eerste aflevering gratis. De afnemer wordt verzonden de eerste aflevering gratis. De afnemer wordt verzonden de eerste aflevering gratis.

NIEUWSTIJNDINGEN.

DUITSCHLAND.

KEULEN, den 16. Junij. Volgens de *Augsburgerische Zeitung* zouden de Noordische mogendheden besloten hebben in de toekomst de Noordische mogendheden te helpen, dewijl Oostenrijk en Pruisen te veel belang hebben, dat dit land in rust blyve.

— Voor eenigen tijd hebben de Joden te Koningsbergen besloten den Sabbathdag voortaan op den Zondag te vieren; maar de politie dier stad heeft verboden aan dit besluit gevolg te geven, onder voorwendsel, dat alle veranderingen in de leerling en oefening van de Joodsche eeredienst verboden zijn. De Pruisische Landdag beraadt thans over het vraagstuk van de volle vrijmaking der Joden; wordt dezelve in hun voordeel beslist, dan zal men moeten gedoogen, dat zij den Sabbathdag vieren op den dag, welken zij verkieszen.

— In de nabijheid van Bern heeft den 11. dezer een droevig ongeluk plaats gehad.

Te Tienau op een half uur afstand van deze stad is men bezig een steenen brug over de Aar te bouwen voor den spoorweg. De werklieden hadden eenige stelschijven ongeveer 100 voeten boven de oppervlakte van het water bijna voltooid, toen eensklaps, nadat een werkmans een balk naar men zegt te vroeg, had weggenomen en er eensklaps een sterken wind onstond, het geheele timmerwerk is in een gestort. Veertig werklieden, meest allen vaders van huisgezinnen zijn hierdoor getroffen. Acht zijn op de plaats dood gebleven en verscheiden anderen verkeeren in hooplozen toestand.

— Te Hamburg hebben ongeregeldeheden plaats gehad, ten gevolge van het voor Engelsche rekening opkopen van aardappelen. De woning van zulk een opkoper is geplunderd.

ENGELAND.

— Een zekere *Wilkinson*, een vrij bejaard man, welke in het graafschap *Schelliey* (Texas) woonde, was de voogd van een jong en schoon meisje, hetwelk door verscheiden jonge lieden ten huwelijk werd gevraagd; eindelijk werd zij aan één hunner verloofd, er werd een feestmaal gegeven, en allen zaten vrolijk bij elkander, toen de plotselinge ongesteldheid van verscheidenen, argwaan werkte, en men begon te vermoeden dat er vergiftiging had plaats gehad. Bij het ontvangen dezer tijding, zegt de *Louisiana Courier*, waren reeds 12 gasten overleden, en van de 48 anderen waren er 18 in een wanhopigen toestand. De jong-getrouwden en de overige leden der familie deert niets; de oude *Wilkinson* heeft de vlugt genomen.

— In Schotland wordt tegenwoordig het galvanismus, met het best gevolg aangewend om de boomen van insecten te bevrijden. Een ring van koper en een ander van zink, de eerste aan den voet, de ander aan den top van den boom geplaatst en door een koperdraad aan elkander verbonden, maken den gansen toestand uit; ieder insect, dat bij het opkruipen den koperen ring raakt, bekomt een schok, die hem dooft of op den grond terugwerpt.

— Een dagblad van Edinburg behelst onder het opschrift: **MATIGHEID**, de volgende advertentie: „Men stelt voor in een eerlijk hoisgezin als kostganger te aanvaarden een mensch, die zich dagelijks zat drinkt; ten einde den drankroer te genezen, zal men pogingen aanwenden, welke reeds voldoende uitkomsten hebben opgeleverd.”

Waar de speculatie toch niet op valt!

— Voor het hof van Carlow waren twee gekende-dieven door den jurij vrijgesproken, toen de rector *O'Gray* tot den eijder, die hen wegbraagt, zeide: Meester *Murray* ik zou u veel verplichting hebben, wildet gij die twee achtbare gentlemen tot zeven uren in den bak houden; want ik denk om vijf naar Dublin te vertrekken, en zou hen gaarne

JAN DE BASTAARD.

(Vervolg van onze vorige.)

In het midden van dat ongergelte kamp, hetwelk bijna deed denken aan de kampementen der Heidenen uit de middeleeuwen, verhieven zich vier staken, welke in den grond geplant waren en waarover een graauw linnen zeil gespannen was: dat was de tent van de aanvoerders der koningsgezinden. Zeisen, pieten, ploegiers, eenige oude gotische karthijzen, verscheiden geweren, afkomstig uit het leger der Republiek, waren zonder orde rondom dezelve verspreid. Bij dit zonderting wapenmagazijn bevonden zich twee matrozen, die in hunne ruime mantels gewikkeld, een weinig ter zijde af, op boomstammen gezeten waren. De blankheid hunner huid, de lijnheid hunner gelaats-trekken en handen, de snede en de stoffaads hunner kleederen, vormden een treffend verschil met de ruwe aangelegen en de grove gewaden der overigen. Het waren de heeren en meesters der boeren, die hen omringden.

Deze twee personen spraken binnens 'nonds en schenen in een zeer warm onderhoud gewikkeld. Eindelijk stond een bunnier op en zeide tot zijnen medgezel:

— Alzo, Fredrik, is dat een afgedane zaak; wij zullen de blaauwrokken morgen niet antaaten. Zie slecht, onze landslieden liggen afgemat van vermoeijenis, slecht gewapend en bijna ontbloot van noodbehoeften. Nu een wraaktocht te beproeven,

een paar uren vooruit wezen. Dit was zooveel als een protest tegen de vrijpraak der misdadigers door den jurij.

FRANKRIJK.

— Men weet, dat Parijs, vooral in de zelfde buitendeelen en omstreken, alomtegenwoordig onderworpen is aan een lijf, dat zuidwaarts naar den kant van Montrouge in groote uitbreidheid het geval is, in zulkaf ook noordwaarts aan den kant van Montmartre. Wegens het gevaar, waarmede hierdoor de gebouwen en derzelver bewoners bedreigd werden, was onlangs een commissie benoemd, om den toestand aldaar te onderzoeken. Deze heeft thans bevestigd, dat, wil men niet een deel dezer sterk bevolkte gemeente levend zien begraven, niet alleen alle verdere arbeid in die groeven gestaakt, maar ook de reeds bestaande uitholingen zorgvuldig gevuld en gedempt moeten worden.

— Bij eenen brand in Parijs heeft een wonderling geval plaats gehad. Toen de brand zich het eerst vertoende, des morgens ten half 7. uren, werd een bataillon van het 55^e regiment infanterie, hetwelk in den tuin du Luxembourg exercerde, terstond derwaarts gezonden, hetwelk daar in 5 minuten en voor dat er eenige geregelde hulp was, aankwam. De vlam, door een hevigen wind aangewakkerd, dreigde, naar het naastbij gelezene huis over te slaan. De bewoners haastten zich te vluchten, en men begon in de eerste aandoening van schrik alles wat men wilde redden, uit de vensters te werpen. Weldra waren dekens, linnen, etc. op de plaats opgehoopt, en in dit oogenblik van verwarring, toen men door de naar binnen geslagen rook de voorwerpen niet goed kon onderscheiden, wierp een soldaat, die reeds meerdere voorwerpen uit het venster had geworpen nog een pakje, hetwelk hij voor ingeknoopt linnen aanzag, naar buiten.

Met schrik zag de beneden staanden, dat dit pakje een ingebakerd kind was. De kleine was op de overige voorwerpen nedergekomen, helgen den val had verzacht, en had gelukkig niets geleden. De min was in haren schrik geluglt en had hare zuigeling achter gelaten.

— Te Parijs zijn den 10. drie negers gedoopt, zonen van koningen.

BELGIE.

— Door een brief, van den Belgischen consul van New-York is het berigt bekend gemaakt, dat de granen in Noord-Amerika aller voordeeligst te velde staan, en eenen even voordeelingen angst voorstellen. Op vele plaatsen heeft men groote velden met mats beraaid, welke cultuur en voortbrengt voordeeler en rekender dan andere graansoorten is. Van de aardappelen heeft men er minder werk gemaakt, dewijl het gebruik van die vrucht aanmerkelijk is verminderd.

— In het *Journal de Bruges* leest men: „In onze gevangenis heerscht de typhus. De gewone bevolking van dat gevangenhuis is 150; doch thans 545.”

— Te Ostende hebben wederom ongeregeldeheden plaats gehad, even als te Antwerpen. Naar beide plaatsen zijn troepen gezonden.

— Te Doornik hebben eergisteren morgen eenige oploopen van werklieden plaats gehad, welke het oogmerk hadden, om den uitvoer naar Frankrijk tegen te houden. Door tusschenkomst der politie is de rust hersteld, en is men ongehinderd voortgegaan met de verzending naar Frankrijk.

NEDERLANDEN.

— In de *Leydsche Courant* leest men den volgende brief van den Hoogleeraar *Mr. H. W. Tydeman*:

„De dagbladen vermelden thans, meer of minder uitvoerig, het adres aan Z. M. den Koning, om wettelijke maat-

zen ons bleetstellen aan een onvermijdelijk verderf, geloof ik, te oordelen naar de ontzaglijke menigte troepen, welke zij zouden moeten aanvaallen. Wij zullen de terugkomst van George afwachten. Binnen twee dagen zal hij zich tot den markies de Lescurie begeven, en zal hem met onzen toestand en onze widdelen bekend maken, en indien onze vrienden hunne bewegingen met de onze in verband brengen, dan zullen de republikeinen tusschen twee vuren gevangen zijn. Wachten wij alzoo nog eenigen tijd.

Frederik antwoordde niet, maar gaf een teeken van goedkenning.

Het is wel, hernam zijn medgezel, ik ga last geven dat men de schuldwaarden afdoos.

Allen gebleven, kruiste Frederik de armen over zijne borst, en scheen zich aan den diep gepens over te geven.

Na verloop van eenige oogenblikken rigtte hij zich langzaam op en trad de tent binnen.

Het iussendige gedeelte van dit in der haast opperigte verblijf, beantwoordde gezinsins aan het elendig uiterlijk, dat hetzele van buiten opleyde. Een groot tapijt, zonder twijfel ontrokken aan de pluydering van eenig lasteel, bedekte de londe volchte aarde. Wit linnen bekleedde versierden de wanden. Een fluweelen leuningstoel, een spiegel, een rustbank van fraai hout, met rijke gordijnen gestoffeerd, maakten het huiskraal van de tent uit. In het midden van welke een vrouw gezeten was.

Frederik naderde haar.

— Welnu, Clotilde, zeide hij op eenen schertsenden toon, wat zegt gij van het bekoudijk oord waarheen ik u geleid heb? Deze woonplaats behoort u te byvalen nietje, want het wordt heden uitgemaakt dat wij er nog gedurende eenige dagen ver-

regelen tot afschaffing der tienden, op het Landhuishoudkundig Congres te Arnheim voorgesteld, bij acclamatie aangenomen en door vele leden ondertekend, in de eerste plaats door mijnen hooggeschien ambtgenoot *Ackersdyk* uit Utrecht. — Ik was daar ook tegenwoordig en heb dat adres niet medegeteekend: niet uit eenige voorliefde voor het Tiendrecht; maar omdat ik oordeelde, dat men van den wetgever niet moet verzoeken, wat men als recht kan eischen en door den rechter verkrijgen — en ik het kon. besluit van 22. October 1814 niet anders kan beschouwen dan als inconstitueel en onwettig en dus *comme non avenu*.”

— Naar men verneemt, zoude bij de regering het voornemen bestaan, om de dienst der stoomschepen, Suriname en Samarang welke, gelijk men weet, van regeringwege, benevens het stoomschip *Cerberus* zijn aangewezen, om de schepen met graan beladen en naar Nederland bestemd, te slepen, op te heffen, uit aanmerking, dat achtervolgens reeds verscheidene graanschepen zijn ingekomen en nog meer verwacht worden, en er alzoo in de eerste behoefte is voorzien. Deze dienstopleffing wordt vooral gevorderd, omdat de beide eerstgenoemde booten eerstsdags naar de Oost- en West-Indien moeten vertrekken; hebbende de *Cerberus*, even als gepasseerde jaar, de dienst hervat bij de haringvloot.

TIEL. Volgens geloofwaardige mededeeling, zou, in de omstreken van Bergen-op-Zoom, dwer dagen, met het gewenschte gevolg, zijn toegepast, tegen den voortgang der long-ziekte in rene stal runderen, het zuiveren der stallen met houtzuur en het daarmee insmeren der beesten, achter de ooren en om de hoorsen. Mogt dit eenvoudig middel den landbouw van deze zoo hoogstschadelijke ziekte bevrijden! (T. W.)

VLISSINGEN, den 22. Junij. Vrijdag 11. des middags ten 1 ure, is de bliksem in den koren-molen van den heer *F. van Vessum*, te Noordwille, eiland Schouwen, geslagen en heeft de molenroos verbrjzeld; de molen is echter voor meerdere schade gelukkig-bewaard gebleven.

— Eenige Nederlandsche genees- en heilkundige professoren hebben een verklaring ondertekend, dat o. a. zelfs het matig gebruik van sterken drank, in gezonden toestand steeds schadelijk is. Een stille verklaring in de *K. C.* verklaart een der ondertekenen, prof. *P. H. Surinjar*, en zegt dat hij in den afgelopen winter dien hooggeleerden heer meermalen in den salon des *Variétés* van *Duport* te Amsterdam, een groote cognac heeft zien nemen (!!!)

— Men leest in Belgische bladen dat de koning der Belgen voornemens is om afstand te doen van de regering; alzo geruimen tijd had men reeds opgemerkt dat deze koning weinig zitveesch had voor een troon.

— Aan den anonymen schryver der opmerkingen tegen de anonymiteit, in de *Middelburgsche Courant* van den 19. Junij, hebben wij de eer te doen opmerken, dat het om het even is wie een waarheid zegt, als het maar een waarheid is; en dat in een land waarin een zwart register bestaat, de anonymiteit geen verdediging behoeft.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het Spaansche hof.

Wij ontleenen uit de *Deutsche Brüsseler Zeitung* No. 46 van 10. Junij j., het volgende:

Wij treffen in de *Engelsche Times* de volgende, wel wat overdrevne schilderingen van het Spaansche Hof aan, maak de grondtrekken zijn echter juist.

MADRID. *SERRANO* (generaal) is thans de erkende minnaar van *ISABELLA*; men noemt hem hier reeds niet anders dan *Godot II* (zoo als bekend is was deze *Godot* de bijlaap der gemalin van Koning *KAREL IV*). *ISABELLA* wilde *SERRANO*

toeven moeten. Ik wensch van ganser harte dat deze korta tusschenruimte van rust en vrede u de moeiten en de wrede aandoeeningen zal doen vergeeten, die u in den loop van deze lastige reis hebben overmand.

Dank, waarde neef, antwoordde *Clotilde*. Sedert ik bij u hen heb ik God geboden, dat mijne demedijge onderwerping enigen steun zou geven aan de kracht, welke mij onthreekt, en God heeft mij geheld verhoord. Gij hebt tot heden toe mij zien lijdén, zonder dat een enkele keer aan mijnen mond ontligt is; maar heden gevoel ik dat mijne geestkracht mij begeeft, en dat mijn mond op het punt is van te zinken. Vergen mij dan u voor de eerste maal te vragen welk heimelijk oogenk op het denkbeeld gelragt heeft om mij, arm en jong meisje, aan uwe gevezen en uw avontuurlijk leven te verlaten? Welke rol hebt gij bij uwe onderwerpingen voor mij bestemd? Gij zult toch niet van mij vorderen dat ik het voorbeeld volg van sommigen der vrouwen, die in uw gevolg zijn, en dat ik een oorlogsmap opneem, om uwe vijanden eenige kogels meer op het slagveld toe te zenden? Welk voordeel hebt gij geplukt van mijne tegenwoordigheid in uw kampen achter de rijen van uwe soldaten? Mijne plaats is niet hier, Frederik. Wees getrouw aan den door u geworpen eed en aan uwe gevoelens, blijf in het midden van uwe wapenbroeders, maar laat toe dat ik mij van het toneel des oorlogs verwijdere. Zorg dat ik Frankrijk kan verlaten, dat ik mij bij de talloze vrienden van mijne familie kan verveegen, aan wie *Kingelund* een schuilplaats en eenen gastrijven bodem heeft aangeboden, dat ik kan....

Vergeef mij, nichtje, viel haar *Frederik* in de rede, maar in den mond van een adellijke dame moet deze taal mij verwonderen. Gij *Clotilde*, gij, de dochter en erfgename van den markies de Kerboe, gij zoudt u medeplichtig maken aan de schande

tot Hertog van de President van den ministerraad maken, doch deze vreesde, dat de onwil des volks tegen hem los moest barsten, zoo als tegen zijn voorganger, den 19. Maart 1808.

De vrienden van ISABELLA wenschen zeer, dat zij zoo spoedig mogelijk naar Madrid moet terugkeeren. Te Aranguez is slechts een bataillon, en ingevolge gemaakte ontdekkingen, vrees men, dat de Fransche agenten hun mogelijkste doen om een opstand onder de troepen tot stand te brengen, en om in eenen andren en verschillenden zin de tooneelen van LA GRANJA in 1836 te verhalen. Te Madrid, waar het garnizoen sterk is, zou zij meer tegen zulk een aanslag beveiligd zijn. Intusschen hoopt men, dat zij in de eerste dagen hier zal aankomen. Don FRANCISCO verzekert echter, dat de aankomst van ISABELLA te Madrid het teken zijner reis naar Aranguez zijn zal.

Eene zekere schoone dame, die in de *chronique scandaleuse* van Berlijn en in de gezelschappen aldaar wel bekend is, en wier ligtvaardig gedrag reeds voor een geruimen tijd eene scheiding van haren gemaal had noodzakelijk gemaakt, — was slim genoeg om een even zoo politiek karakter het hoofd op hol te brengen. Deze dame, zoo wel als haar minnaar, zijn tegenwoordig te Aranguez. ISABELLA merkte haar meer dan eens op, en drukte onlangs hare bewondering over deze maitresse des heeren van *** uit, den wensch uitende haar te leeren kennen. De dame aan welke ISABELLA dit zeide, verklaarde haar, dat het voorwerp harer bewondering geene eigenaardige gezelschaps-dame was; want haar karakter, was iets bevlekt, en, wat nog slimmer, was zoodanig bekend.

« Ei, wat heeft ze dan gedaan? » vroegde ISABELLA.
« Zij heeft sedert lang gescheiden van haren gemaal, » was het antwoord.

« Is dat alles, » zeide ISABELLA, « en nu, wat is daar verkeerds in? Wanneer zij haren gemaal niet bemint, dan heeft zij het volste recht, als zij hem daarom onthooft. Gij ziet, dat ik ook gescheiden van PACO (Don FRANCISCO) leef, dien ik niet kan nitslaan. Als eene vrouw haren man niet bemint, zoo doet zij het verstandigst hem op staande voet te verlaten. Moet dan eene vrouw haar gausche leven door ongelukkig zijn, wijl zij toevallig met een man gehuwd is, die zij verschuwd. Het kan geen zonde zijn, als eene vrouw zich zoo gelukkig maakt, als ze kan. Mijne moeder had niet dezelfde veronachtzuldiging, en toch ziet ge, hoe lang zij met RUIZAREZ samenleefde, alvorens zij hem huwde; echter weet de heele wereld, dat mijne moeder eene heilige is! » — ISABELLA sprak deze woorden met zulk een gelaat van oprechtheid en overtuiging van de zelfver waarheid, dat geen twijfel overbleef, dat zij uit het hart kwam.

Den volgenden dag ontving zij eenen brief van MARIA CRISTINA: « o jerum! » zuchtte zij, « alweder preken, niets dan preken, preken, preken, zonder einde, van mijne goede mama! »

« Maar Uwe Majesteit zal toch wel zooveel achting voor mevrouw Uwe Hooge Moeder hebben, om haren brief te lezen, die wellicht iets zeer belangrijks inhouden kan, » merkte eene hofdame aan.

« Neen, neen, ik ken ieder woord, dat daarin staat, zonder dat ik de moeite behoeft te nemen hem te lezen. Wij weten allen, dat Mama verdient heiligerklard (*canoniserd*) te worden, en ik weet dat het best. Maar » vervolgde zij, « de tijd van preken is voor mijne Mama voorbij; dus, weg met den brief, » dien zij in stukken scheurde en wegwerpte. « Kom nu, en laten wij eene wandeling doen; de avond is schoon en koel, en wij willen over andere dingen keuvelen als van Mama en hare preken. »

Het gerucht loopt, dat ISABELLA eene verklaring in 't oog heeft van het middel te geven, 't welk aangewend zou worden, om haar te bewegen haren gemaal te ontvangen; en in 't bijzonder der voorvallen van de beruchten nacht, toen BRESSONI en anderen zoo uitstekend in het uitvoeren der hun toebedeelde rollen, zich zelve overtroffen. Deze verklaringen zullen tot grondslag dienen der scheiding. De nieuwsgierigheid van het publiek, omtrent deze openbaringen, is zeer gespannen.

DEVENTER, 19. Juddj 1847.

V. D. L....

MENGELINGEN.

Des anderen morgens vroeg kwamen, ingevolge mijne bestelling, drie Javanen met hun kano, om mij naar Soerabaja te brengen. Het was een heerlijke morgen en de steeds druk bezochte reede met schepen bezaaid, die daaraan een vrolijk en schilderachtig aanzien gaven. Ik voer tusschen eene menigte vaartuigen door. Eene groote Chinese jonk trok door haren vreemden bouw mijne geheele aandacht. Een plomp gevaarte, welks toerstoren en spiegel zeer onevenredig opwaarts staken, terwijl het in het midden zeer laag was. Op den spiegel zag ik een aantal houten hutjes en huisjes, welker wonderlijke vormen door de bonte vaantjes, waarmee zij prijkten, nog meer in het oog vielen. Het schip had eenige overeenkomst met een kof, doch was veel lomper en lager. Aan den boeg waren een paar groote oogen (1) geschilderd, die het gebouw naar een fabelachtig zee-

eenen uitwijking, gij-zoudt een toevlugtsoord gaan afbedelen bij de ellendelingen, die zich niet geschaamd hebben hunne partij te verlaten, van hun vaandel weg loopen, en zich als een hoop slaven op de vlugt te begeven, terwijl hunne broeders op het slagveld sneuvelen, en hun koning op het schavot. Neen, bij mijne eer, Clotilde, dat zal niet gebeuren; neen, gij zult niet vertrekken en de laatste gedachtenis, welke gij van mij zult met u dragen, zal niet die eener lafhartigheid zijn. Uw naam en de mijne zijn een; ik wil dat die naam zuiver blijve, zuiver, even als mijne geestheidheid aan uwen persoon, even als de eerbied, even als de teuggeenheid, welke ik u toedraag, even als de liefde.

Hoer mij aan, Clotilde, dus vervolgde de markgraaf, wiens stem zacht en bijna smeekende was; hebt gij ooit uwe gedachten laten omdolen in het veld eener toekomst, welke niet verre reeds van ons af is? Hebt gij u te midden van uwe nachtelijke dromen, of uwe verbeeldingen gedurende den dag, wel eens geplaatst op dat heugelijk en plechtige tijdstip, waarop de toernijchingen van Frankrijk en de wereld de zege van onze heilige zaak zullen begroeten? Strekte uwe verbeeldingskracht zich oimmer zoo verre uit, dat zij doordrong tot dien schitterenden optogt van Ilieren en Vassalen, die u omringen, gelukkig hun terugkeer in de eigesdommen uwer voorvaderen te mogen viere? Vervolgens, nog verder aan uwen gedachten den vrijen loop latende, zult gij dan niet, ten tijde dat de eerste opgewondenheid wegens die eerbewijzing en aanbiddingen voorbij is, en gij tot rust en vrede zijt teruggekeerd, zult gij dan niet, zeg ik, een weinig uwe gedachten als een jong meisje navoorschen en denken aan den man, die u sedert den dood van uwen vader heeft beschermd,

gedrocht deden gelijken. Het geheele tuig bestond uit twee masten, elk uit een enkelen dikken boom vervaardigd; een paar breede, dikke, van hiezen gevlochten zeilen hingen daaraan. Horizontale plooiingen liepen door de zeilen, waardoor zij zich lieten verkleinen (reven). Nogthans waren er schoten aan (trek-touwen) en brasses, (touwen, waarmede de zeilen omgehaald worden). Het roer was zeer eenvoudig, zonder het mechanismus, dat de beweging der groote Europeasche schepen zoo gemakkelijk maakt. Het was met vele gaten, waarin touwen zaten, door middel waarvan het in beweging werd gebracht. De geheele bouw was zoo vreemd, dat ik het vaartuig ook van binnen wenschte te leeren kennen. Nadat een Chinees aan boord mij in de Maleische taal daartoe vergunning had gegeven, deed ik aanleggen en klomterde naar boven. « *Slamak datang, die kapal toelang* (wees welkom aan boord, mijnheer)! » riep de Chinees mij toe, toen ik den voet op het dek zette. Ik had geen begrip van de geuomen-moeite; allerwonderlijstst toch vond ik het boven- en benedendeks. Op het naauwe verdek heerschte bonte verwarring en gedrang, en de toonen der Chinese taal klouken mij geenszins lieflijk in de ooren. Een broek van ligte stof en eene soort van labbaard, op niet onbevallige wijze uit over elkander liggende palmbladen vervaardigd, (waakt) de gansche kleedij der schepelingen uit. Opmerksaam sloeg ik het vreemde, wilde gewoel gade. Ten minste 200 Chinezen verdrongen elkander in de kleine ruimte. Het kompas lag in eene doos met zand, tusschen bonte welriekende waukaarsen. Eene daarvan brande slechts; zij was met ringen beschilderd, die op gelijken afstand van elkander stonden, om door het afbranden het getal uren aan te duiden. De naald in het kompas was zeer kort, ongeveer ter lengte van één duim. De windroos had 24 streken, of *masa's* (oogen); zoo als de Chinees dit in het maleisch uddrukte. Door deze streken gingen verscheidene concentrische kringen, die met zonderlinge ten deele astrologische teekens aangevuld waren. Het kompas noemen de Maleijers *pendoman*, de Chinezen *Tug, nan tsur*, d. i. naald, die het zuiden aanwijst. De onderscheidene hutten op en in het schip waren door besloten wanden, waarvan men al de naden had digt gemaakt, van elkander afgescheiden en hierdoor zoo waterdicht, dat men eene daarvan veilig met water had kunnen vullen, zonder de andere in gevaar te brengen. Wijl deze Jonken (2) hoervaden van zeer ligt hout gebouwd zijn, kunnen zij natuurlijk slechts zelden vergaan. Wegens hare logheid en den geringen diepgang, kan men daarmede niet 'bij den wind zeilen. Opmerkelijk blijft steeds, hoe met een vaartuig van zoo gebrekkige inrigting zulke groote reizen gedaan kunnen worden, als de Chinezen werkelijk ondernemen. Zij maken wel is waar van de moesons gebruik, om door de Chinese en Indische zeeën te komen, doch in storm hebben zij het zwaar te verantwoorden, te meer, wijl zij daarbij eene grenzeloze onachtzaamheid aan den dag leggen.

Dr. SULBRAG. Reis naar Java, 1846.

(1) Deze oogen zijn zijnebeeldig, als strekkende tot het opsporen en ontwijken van naderende gevaren. Men kan zo met recht de alziende oogen noemen.
(2) Jonk, of eigenlijk *djong*, van het Perzische herkomstig, beteekent, « een groot schip ».

De Maan, waargenomen door middel van Lord Rosse's Telescoop.

Elk voorwerp, dat zich op de oppervlakte van de maan ver toond en eene hoogte heeft van 100 voeten, is nu duidelijk kunnen worden waargenomen, en, als de gelegenheid bijzonder gunstig is, zal zulks met voorwerpen van 60 voeten ongetwijfeld evenveel het geval zijn.

Op hare oppervlakte bevinden zich kraters van uitgedoofde vulkanen, roeten en talloze steenmassa's; zelfs heeft men de overtuiging, dat, bijaldien er wezens van onze gedaante op de maan aanwezig waren, dezelfde door middel van deze instrumenten duidelijk te zien zouden zijn. — Woonplaatsen zoo als de onze, zijn echter niet waargenomen — zelfs geene sporen van huiskunde overblijfselen, die zouden kunnen doen beweren, dat de maan tot verblijfsplaats strekt of immer gestrekt heeft voor stervelingen van onze natuur. Zij verdoet hoegenaamd niets, dat eenige gelijkenis heeft met de groene velden en de lieflijke dreeven van onze schoone aarde. Er is geen zee, geen rivier, geen water zichtbaar — zelfs geen zweem aan eene bewaarplaats

die u aan uwe vijanden, heeft onttrokken, die u met zijn lichaam op het oorlogsveld heeft bedekt? Aan den man, die u zijn leven en bloed heeft toegewijd, aan den man, die u bemint met al de liefde, welke God in zijne ziel gegoten heeft, eene liefde even sterk als zijne eer, even krachtig als zijne politieke geloofwaardig. Schenk mij een enkel woord, een enkel teken van hoop; Clotilde, of een blik scheit, ik smeek het u op mijne knieën!

— Sta op, antwoordde Clotilde, met waardigheid, en hoor mij op uwe beurt aan, Frederik. Gij zult mijn gevoel en al kennen.

Drie jaren geleden, toen de eerste beweging der revolutie uitbrak, toen het volk aan de poorten van onze kastelen om zijn aandeel kwam vragen in de rechten en vrijheden, werd uw hoogmoed gekweld door de verdringen van die menschen, die niet u den titel van slaven tegen dien van broeders wilden verwisselen. Later, ontvouwde uw toorn bij het vernemen van hunne eerste overwinningen; gij sprak uit van wraak en vreeselijke kastijdingen. Maar ik, jong meisje, ik ging slechts met mijn hart te rade; ik riep mij slechts hunne ontberingen, hunne ellende te binnen. Meer dan eens had ik in hunne hutten gewoend, wanneer ik er de overblijfselen nader tekenen zag. Toen de burgeroorlog uitbrak, en de handschanden door het volk opgeworpen, door den adel werd opgeroepen, beproefde ik te vergeefs uwe woorden te dwarselen en u van den noodlottigen weg terug te brengen, waarbij gij hoe langer hoe sneller voortbieldt. Gij noemde uweven meesters over mijnen wil, even als gij helplooft gaf te hebben over uwe oproerige diensknachten. Ik was ook uwe vassale en minder moedig dan zij, kromde ik den hals en, gehoorzaamde. Van

daarvan, ter voorziening in de behoefte van een stad of iets dergelijks — het geheel heeft het aanzien van verlaten te zijn. De christen wijzeer zal zich nu afvragen, waarom deze verwoesting ontstaan is? — heeft dezelve voor hare overtredingen moeten boeten — en, bij gevolg, is haar het lofpreeds te beurt gevallen, dat onze aarde, volgens de schrift eenmaal te wachten staat?!

(Voortzetting van Dr. SCORRBY over de Sterrek.)

ALLERLEI.

In het Handelsblad van den 21. dezer leest men de volgende advertentie:

« Eene beschaafde Dame, van 30 tot 60 jaren, die over een kapitaal van niet minder dan 12 millie heeft te disponeren, kan zich assosieëren in eene honnête groote zaak, met een notabel heer *Practelys*, in eene hoogst aanzienlijke alom bekende solide zaak, op voorwaarden van eene der eerste fatsoenlijkste leefwijze van den eersten rang te verkiefen, mogt de Dame tullen verstaan, deszullen zouden de voorkeur verdienen, hetzij wed. of vrij, zulks maakt geen different, mits eene eerste opvoeding te hebben genoten; om in dien kring bij deze zeldzame hoogst gelukkige alreins waardige leefwijze in het wederzijdsche genot en verkeer met dien eenigen hoogst geleerden vermogenden heer in alles overeen te kunnen komen, zoowel hier te lande, alsook op reis en in andere rijken. Die Dame, aan die vereischten te kunnen voldoen en daarvan gebruik willen maken, en zich daartoe bereid verkiefen, gelieve zich te adresseren, onder Lett. A. Z., aan het bureau van administratie, commissie, advertentien en algemeene zaken van A. J. Onste, directeur N. Z. Achterburgwal, No. 322, te Amsterdam. »

De heer Onste recommandeert zich ook tot het stellen en schrijven van brieven, reksten, enz.

Raad voor gehuwden.

Gesteld de mogelijkheid, dat uwe echtgenoot zich, na lang disputeren, gewonnen gave, al zou ook zwart wit moeten heeten: praal dan niet met uwe zege; want de naween komen op uw hoofd.

VERBETERING.

In No. 72, bl. 2, kol. 2, staat: « toonafgeleester », beter: « tranzapeester »; « servante », moet zijn: « servante », « binnenlandse zaken », moet zijn: « buitenlandse zaken ».

In No. 73, bl. 2, kol. 1, staat: « keer », moet zijn: « kant »; en kol. 2, « een hoofdstad », moet zijn: « de hoofdstad ».

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, Jén 22. Jannj. Sedert den 19. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:
Ilia, J. Amman, Falmouth, tarwe; Waldemar, J. Rasmussen, Santos, graan; Plantus, H. Kundsens, Valparaiso, stukgoed; Albert, J. A. Krom, Zwarte Zee, rogge; Crafton, J. Gummey, Odessa, tarwe; Augusta, D. Danuberg, New-York, tabak, katoen en rijst; Dagmar, P. Berg, Dantisch, graan; Palmer, S. Jorgensen, Senlonika, rogge en gerst; Franz, W. Potlich, Odessa, tarwe; Waldemar, M. H. Holm, Pillau, haver; two Brothers, E. W. Cook, tarwe, Endeavour, G. Wright, stukgoed, beide Londen; Norden, C. Grandholm, Finland, rogge; die Hoffnung, J. Clausen, Odessa, rapanaad; la Soreille, P. Blanchard, Marseille, Harmonie, B. Dahlberg, Odessa, beide tarwe; de James, J. Rouse, New-Castle, stukgoed; the John, J. Rundle, Fowry, porcelainaarde; Onderneeming, K. Zwanenburg, Smirna, Nijverheid, W. J. Bakker, Marseille, beide tarwe; Modora, J. Baland, Baltimore, potaichaarde; Witheof, J. Stramberg, Eupatorium, Christian, C. Christiaans, Cronstad, Luciparo, C. Visma, New-York, Neptunus, R. Noofs, Riga, the Lark, J. Laidley, New-York, Augusta, J. Plageman, Odessa, Catharine, H. Grols, Gavalen, Ceto, C. Ezer, Burgos, R. R. Legger, R. Marchisen, Riga, alsoe rogge; Lituanica, J. G. Riches, Memel, hont; the William, W. Villess, Limerick, graan.

Voor Rotterdam bestemd:
Amicitia, F. Ruij, Odessa, rogge.
Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeld.

Ingelborg, H. J. Fox, Serge, Omonica, J. Lind, Goltensburg, Bussard, S. Horne, Christiansand, Hailty, W. Mattens, New-Castle, alle ballast; Trijntje, J. A. Meijer, suiker, Amsterdam.

— Den 20. binnen de haven gekomen: Aetulus, C. Callberg, Stockholm, pik en teer. Dit schip heeft bij het naar zee zeilen dezelfde toer afgestoeten.

Stads-Porten.

Opening des morgens ten 3 ure.

Sluiting des avonds 9 »

Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammeleus- en Duinpoort ten 10 ure.

het verlies mijner goederen, van het verbronden van mijn laatste spreek ik niet. Gij hebt de wraak van het volk geregrivaardigd. Geslagen en vervuld, hebt gij mij in uwe vlugt medegesleept, gij en uw broeder; gij hebt mij gedwongen u te volgen, bij uwe gevechten aanwezig te zijn, en al die schouwspelen van moord en plundering bij te wonen, waarvan deze grond het tooneel en het slagtoffer is geworden. Heutellings hebt gij mij gekweld en verveeld met uwe betuigingen van geestheid, uwe eeden van liefde! Dat was uw rege; maar beden hen ik een en twintig jaren oud en meesters mijner handelingen, ik zal u enkel toevroegen: ik hen vrij, ik wil vertrekken. ... laat mij gaan!

Gedurende dit gesprek was Frederik verward en onbewege-lijk blijvende staan, met de oogen aandoehoudend op het misrege-vestigd; maar zijn gelaat was bleek en zijne tanden knarsten.

— Ik zal de terugkomst van George afwachten om u te antwoor-den, zeide hij met eene doffte stem.

En hij vertiet plotzeling de tent.

Het jonge meisje liet hare hoofd in hare handen vallen, en bleef eenigen tijd onbewege-lijk. Een zacht geritsel onttek ten reeds opklap aan hare wijneringen, zij hief het hoofd met levendigheid op.

Een man stond voor haar.

— Jani riep Clotilde, niet een gebar van schrik en verwondering. (Vervolg hierin.)